KWALITEITSNORM

Interdentale ragers

Voor zover na te gaan werd rond 1960, door Jordan, de interdentale rager geïntroduceerd. Deze interdentale borsteltjes zijn tegenwoordig alom verkrijgbaar in verschillende dikten, zodat er altijd één gekozen kan worden die zo goed mogelijk de individuele interdentale ruimte opvult. Je zou de ragers een revolutionaire uitvinding kunnen noemen. Immers het is een middel dat eenvoud in gebruik koppelt aan een grote mate van effectiviteit.

Borstelmaat van ragers	Diameter van het gaatje (mm)
1	≤0,8
2	0,9 tot 1,0
3	1,1 tot 1,2
4	1,3 tot 1,5
5	1,6 tot 1,8
6	1,9 ≥

Ragers zijn effectief bij concave approximale vlakken van elementen. Afhankelijk van de grootte van de rager komen de haartjes van de rager enigszins subgingivaal (1,5-3 mm). Bij het geven van advies over ragers geldt, dat de rager enigszins klem moet zitten zonder dat de draad de gebitselementen raakt. Dit om trauma aan de gebitselementen te voorkomen. Bij voorkeur wordt de rager zonder tandpasta gebruikt om abrasie te voorkomen. Verbeteringen zijn het steeds kleiner maken van de metalen ragerkern en de plastic coating rond deze kern ter vermindering van eventuele gevoeligheid.

VEEL SOORTEN EN MATEN

Voor de patiënt zijn er vele soorten en maten ragers te koop. Het is niet gemakkelijk om op het oog daarvan de kwaliteit te beoordelen. Een ieder van ons zal de klacht van de patiënt herkennen die aan het rageren was en opeens alle haren los in zijn mond had liggen. Tot voorkort ontbrak het aan een kwaliteitsnorm die kon helpen met een wel overwogen keuze voor de juiste rager. In 2006 is er een ISO standaard ontwikkeld voor interdentale ragers. De International Organization for Standardization (ISO) is een organisatie die normen vaststelt. Het is een samenwerkingsverband van nationale standaardisatieorganisaties uit 156 landen. De ISO 16409:2006 is van toepassing op ragers met een ronde doorsnede voor het manueel verwijderen van dentale plaque van interdentale ruimten al dan niet voorzien van een houder.

TESTEN

Voor het testen van de rager heeft men een metalen plaatje ontwikkeld met daarin 30 kleine gaten (zie afbeelding), variërend van 0,6mm tot 3,5mm. Door ragers op een gestandaardiseerde wijze door een passend gat “heen en weer” te halen kan er een aantal testen worden uitgevoerd waarbij ondermeer gekeken wordt naar:

- de maat van de borstel;
- de hechting van de haren aan de draad;
- de sterkte van de aanhechting van de draad aan de houder;
- de duurzaamheid van de draad.

Een product slaagt voor de test als er geen haren uitvallen na 80 keer heen en weer halen door een passend gat in het metalen plaatje. Voor ragers met een houder geldt dat de draad niet uit de houder los mag laten met een belasting van 15 Newton. De rager haalt de test niet als de draad breekt na 20 herhaalde buigingen. Minimaal 8 interdentale ragers van een bepaald type worden getest. Als één van de acht ragers faalt voor een test dan worden er nog eens acht ragers getest. Vervolgens moeten alle ragers de test halen om nog aan de ISO standaard te voldoen. Opvallend is dat voor deze standaard de ragers niet worden ingedeeld naar diameter maar naar het gaatje waar ze door heen passen (zie tabel). De metalen kern zal daarbij een belangrijke bepalende factor zijn. Dat klopt met de klinische ervaring waar ragers van verschillende merken met dezelfde diameter niet altijd in dezelfde interdentale ruimtes passen. De ISO standaard is een goede stap op weg om de kwaliteit van interdentale ragers te verbeteren en waarborgen.

Bron: EN ISO16409:2006

Meetinstrument voor ragers ontwikkeld door TePe.

Een rager die door een gaatje gaat.

PRODUCTINFO

Tekst: Nienke Hoenderdos,
Martijn Rosema, Fridus van der Weijden
(ACTA, afdeling Parodontologie)